

Huvudman

Kiruna kommun
kommun@kiruna.se

Ärendet

Riktad tillsyn av Triangelskolan i Kiruna kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Kiruna kommun att senast den **14 oktober 2022** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande särskilt stöd och svenska som andraspråk. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Kiruna kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Kiruna kommun ska vidta följande åtgärder

Särskilt stöd

1. För varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn ska rektorn se till att starta en utredning. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 6 maj till och med den 14 oktober 2022 samt vilket datum utredning har startats för respektive elev (3 kap. 7 § skollagen).
2. Säkerställa att rektorn startar utredningar av i vart fall eleverna 2, 13, 20 och 24:s behov av särskilt stöd (elevförteckning aktbilaga 10). Rektorn ska dokumentera vilket datum utredningar startats för dessa elever. Dokumentation rörande när utredningarna startats ska ges in till

Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 14 oktober 2022 (3 kap. 7 § skollagen, Lgr 11 2.8 rektorns ansvar).

3. För varje utredning om särskilt stöd som avslutats innan den 14 oktober 2022 ska rektorn eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden 6 maj till och med den 14 oktober 2022. Denna dokumentation ska ges in i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 14 oktober 2022 (3 kap. 9 § skollagen)
4. Se till att pågående åtgärdsprogram för eleverna 6-12 utvärderas och beslut fattas om de ska förändras eller fortsätta gälla. I detta ingår att säkerställa att beslut om särskilt stöd bygger på skolenhetens bedömning och analys av elevernas behov av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera vilka åtgärdsprogram som följts upp och utvärderats under perioden 6 maj till och med den 14 oktober 2022 samt vad det resulterat i. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 14 oktober 2022 (3 kap. 9 § skollagen, 29 kap. 10 § skollagen och 31 § förvaltningslagen (2017:900)).
5. Se till att de åtgärdsprogram som utarbetas och beslutas under perioden 6 maj till och med den 14 oktober 2022 innehåller datum för när de särskilda stödåtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som ansvarar för uppföljning respektive utvärdering. Dessa åtgärdsprogram ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 14 oktober 2022 (3 kap. 9 § skollagen).
6. Rektorn eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till ska fatta ett beslut om åtgärdsprogram eller ett beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för elev 1, aktbilaga 10 (3 kap. 9 § skollagen).

Svenska som andraspråk

7. Ge elever vid skolenheten som enligt skolans kartläggning är i behov av undervisning i svenska om andraspråk sådan undervisning. Av redovisningen ska framgå på vilket sätt undervisningen har skett och hur många timmars undervisning eleverna har fått i svenska som andraspråk. Redovisningen ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 14 oktober 2022. (5 kap. 14-15 §§ skolförordningen (2011:185)).

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p1 skollagen från att ingripa mot Kiruna kommun avseende brister rörande skyldigheten att motverka kränkande behandling, huvudmannens skyldighet att varje år upprätta en plan mot kränkande behandling och förhållandet att obehöriga lärare självständigt signerat betygskatalogen. Skolinspektionen avslutar därmed ärendet i denna del.

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser bestämmelser gällande extra anpassningar, uppmärksamma och utreda frånvaro samt trygghet och studiero.

Om ärendet

Skolinspektionen har initierat en riktad tillsyn av Triangelskolan i Kiruna kommun.

Tillsynen har genomförts genom att Skolinspektionen inledningsvis begärt in viss dokumentation, bland annat åtgärdsprogram och utredningar av elevers behov av särskilt stöd, betygskatalog för årskurs 6 höstterminen 2021 och uppgifter om elever som riskerar att inte nå kunskapskraven i utvalda ämnen och årskurser. Skolinspektionen har därefter besökt skolan mellan den 28 februari och 3 mars 2022. Vid skolbesöket har myndigheten genomfört lektionsobservationer, intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn.

Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Triangelskolan följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd, uppmärksamma och utreda frånvaro, undervisning i svenska som andraspråk, betygssättning, trygghet och studiero samt skyldigheten att motverka kränkande behandling.

Skolinspektionens beslut utgör en samlad bedömning av vad som framkommit genom dokumentstudier, lektionsobservationer och resultatet av genomförda intervjuer.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap.

8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

I de fall Skolinspektionen refererar till enskilda elever benämns de med siffror. Myndigheten har sammanställt en elevförteckning (aktbilaga 10) som kommunicerats med huvudmannen.

Föreläggande

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utreda och dokumentera elevers behov av särskilt stöd på skolenheten

Intervjuade lärare berättar att det finns flera elever som har omfattande svårigheter där utredningsbehov av särskilt stöd anmälts till skolans elevhälsoteam, där rektorn ingår. Lärarna berättar att de i flera fall saknar återkoppling om en utredning av särskilt stöd initierats för dessa elever eller inte. Representanter för elevhälsan bekräftar i intervju med myndigheten att utredningsbehov av särskilt stöd anmälts för flera elever läsåret 2021/22, eleverna 6-9, 11-12 och 24.

Elevhälsan uppger att det genomförts och dokumenterats en pedagogisk utredning av särskilt stöd innevarande läsår, elev 1, men inget beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram är fattat. Elevhälsan berättar att utredningsbehov rörande särskilt stöd även anmälts för elev 2 men redan för cirka två år sedan. Elevhälsan uppger att elev 2 på grund av tidigare problematisk skolfrånvaro har "stora kunskapsluckor". Elevhälsan uppger även att skolan behöver starta en utredning rörande behovet av särskilt stöd för elev 20.

Elevhälsan berättar vidare att utredningsbehov av särskilt stöd anmälts för elev 13 under hösten 2021 och att en utredning av extern aktör ska genomföras under vecka 13 2022. Elevhälsan uppger att skolan inte genomfört någon egen pedagogisk kartläggning eller utredning av behovet av särskilt stöd för elev 13.

Rektorn uppger att då lärare förmedlar att extra anpassningar inte bedöms tillräckliga för att en elev ska uppnå kunskapskraven anmäls detta till elevhälsoteamet där rektorn ingår. Rektorn berättar att elevhälsoteamet genomfört ett tiotal pedagogiska utredningar rörande elevers behov av särskilt stöd men rektorn har inte tagit beslut om något åtgärdsprogram innevarande läsår. Rektorn uppger att skolan identifierat att flera elever som börjat på Triangelskolan höstterminen 2021 har bristfälliga utredningar av särskilt stöd från avlämnande skolor, ett bristande beslutsunderlag trots att eleverna har pågående åtgärdsprogram. Rektorn berättar att skolenheten försöker klarlägga vad som prövats tidigare och vad Triangelskolan behöver vidta för åtgärder.

Av efterfrågad och inkommen dokumentation från skolenheten framgår att skolenheten endast dokumenterat en pedagogisk utredning av särskilt stöd under perioden höstterminen 2021 till och med mars 2022.

En lärare uppger i intervju att elev 5 bedöms i behov av studiehandledning på modersmålet. Det finns ingen dokumenterad utredning rörande behov av särskilt stöd för elev 5.

Åtgärdsprogram och utvärdering av särskilda stödåtgärder

Intervjuade representanter för elevhälsan berättar att de elever som höstterminen 2021 började på Triangelskolan och hade upprättade åtgärdsprogram från tidigare skolor, där har tidigare skolenheters åtgärdsprogram tillämpats på Triangelskolan. Även rektorn uppger att Triangelskolan "ärvt" flera åtgärdsprogram från andra skolor där beslut om särskilt stöd fattats på otillräckligt beslutsunderlag. Rektorn uppger att flera åtgärdsprogram borde avslutas och kommer att avslutas. Rektorn uppger att elever som har pågående åtgärdsprogram från andra skolor visserligen erhåller särskilt stöd på skolenheten men Triangelskolan behöver revidera eller avsluta sådant som följt med och inte längre är aktuellt. Rektorn berättar att åtgärdsprogrammen utvärderas när behov uppkommer och skolans elevhälsoteam arbetar vid tidpunkten för Skolinspektionens besök (månadsskiftet februari/mars 2022) med att gå igenom de åtgärdsprogram som följt med elever som började på skolan höstterminen 2021.

Elevhälsan uppger att när en utredning om behov av särskilt stöd genomförts och bedömningen som görs är att extra anpassningar är tillräckliga sätts extra anpassningar in för eleven. Rektorn uppger att denne inte fattat något beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram för någon elev innevarande läsår (2021/22).

Elevhälsan uppger att när en utvärdering av ett åtgärdsprogram genomförts och bedömningen som görs är att åtgärderna ska fortsätta en tid fortsätter skolan på samma åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet förses bara med ett datum för när utvärderingen genomfördes. Elevhälsan uppger att utvärdering av åtgärdsprogram behöver ske mer kontinuerligt än vad nu är fallet.

Elevhälsan uppger att det upprättats åtgärdsprogram för eleverna 6, 7 och 11 innevarande läsår (2021/22) medan elev 10 har ett pågående åtgärdsprogram från tidigare skola. Elevhälsan berättar att det inte har upprättats något nytt åtgärdsprogram när skolan utvärderat åtgärdsprogrammet för elev 7 under vecka 43 2021. Tidigare upprättade åtgärdsprogram fortsätter att gälla för eleven. Elevhälsan berättar att elev 9 har ett åtgärdsprogram som upprättats i september 2019 och det är det senast upprättade åtgärdsprogrammet för eleven.

Av inkommen dokumentation, samtliga pågående åtgärdsprogram per den 3 mars 2022, framgår att några åtgärdsprogram är upprättade på andra skolenheter, det saknas beslutsdatum eller datum för när utvärdering ska ske och det framkommer att nya åtgärdsprogram inte upprättats efter dokumenterad utvärdering. I flera åtgärdsprogram är det otydligt vilket särskilt stöd eleverna erhåller eftersom det i huvudsak är extra anpassningar som beskrivs i elevernas åtgärdsprogram. Eleverna 8 och 9 har åtgärdsprogram som beslutats för över två år sedan. I anteckningar från en utvärdering av åtgärdsprogram för elev 8 framkommer att förändringar i det särskilda stödet aktualiserats för eleven utan att beslut om nytt

åtgärdsprogram fattats. Elev 10 har ett åtgärdsprogram som är daterat den 11 juni 2019 på elevens tidigare skola där Triangelskolan genomfört en utvärdering utan att fatta beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Eleverna 12 och 24 har odaterade åtgärdsprogram utan uppgifter om när en utvärdering kommer att ske.

Av utredningen framkommer även att rektorn bedömer att det finns åtgärdsprogram som borde avslutas eftersom beslut om särskilt stöd fattats på otillräckligt beslutsunderlag.

I intervju med lärare framkommer att elev 2 och 3 har svårigheter att delta i ordinarie undervisning i ämnet idrott och hälsa. Lärare uppger att det finns en plan för eleverna där elev 3 endast deltar vid en lektion per vecka i idrott och hälsa. Elev 3 deltar inte heller i språkvalsundervisning. I intervju med representanter för elevhälsan framgår att det inte finns någon elev som har ett formellt beslut om anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att eleven är i behov av särskilt stöd ska eleven ges sådant stöd. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

I förarbetena till skollagen anges att en utredning om särskilt stöd ibland kan göras snabbt och enkelt, medan det i andra fall kan behövas en mer omfattande utredning. Någon tidsgräns för hur lång tid utredningen får ta kan därför inte anges. Huvudprincipen måste dock vara att det ska ske skyndsamt, så att eleven får det stöd hon eller han behöver så fort som möjligt (prop. 2009/10:165 s. 291).

Av läroplanen för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 11) 2.2 Kunskaper och 2.8 Rektorns ansvar framgår att alla som arbetar i skolan ska uppmärksamma och stödja elever i behov av extra anpassningar eller särskilt stöd. Rektorn har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar för att undervisningen och elevhälsans verksamhet utformas så att eleverna får den ledning och stimulans, de extra anpassningar eller det särskilda stöd samt den hjälp de behöver (Förordning om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (SKOLFS 2010:37)).

Enligt 3 kap. 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram upprättas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av åtgärdsprogrammet ska det även framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när

ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn och om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 § eller i form av anpassad studiegång enligt 12 § kan rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till istället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 28 kap. 16 § skollagen framgår att beslut i fråga om åtgärdsprogram enligt 3 kap. 9 § och beslut om särskilt stöd i en särskild undervisningsgrupp eller enskilt enligt 3 kap. 11 § eller anpassad studiegång enligt 3 kap. 12 § får överklagas hos Skolväsendets överklagandenämnd.

I 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat krav på partsinsyn, utredning, kommunikation, dokumentation och motivering av beslut. De beslut som kan överklagas enligt skollagens 28 kap. omfattas av förvaltningslagens bestämmelser om överklagande.

Av 31 § förvaltningslagen framgår att för varje skriftligt beslut ska det finnas en handling som visar dagen för beslutet, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar att det finns brister i Triangelsskolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd. Utan en grundlig utredning och analys av elevers stödbehov i skolmiljön på Triangelsskolan är det svårt att avgöra vilka åtgärder som krävs för att eleverna ska ges förutsättningar att nå kunskapskraven i alla ämnen. Av intervjuer framgår att det finns elever vars utredningsbehov anmälts till elevhälsoteamet, där rektorn ingår, men där utredning av särskilt stöd inte initierats (eleverna 2 och 13). Det finns därtill elever där utredning av särskilt stöd antingen inte genomförts på skolenheten eller i vart fall inte dokumenterats.

Skolinspektionen kan konstatera att det finns elever som har åtgärdsprogram som upprättats på elevernas tidigare skolor och i flera fall bygger på flera år gamla utredningar och bedömningar. Av utredningen framgår att skolenheten i vart fall underlåtit att skyndsamt genomföra och/eller dokumentera en egen pedagogisk bedömning av elevernas behov av särskilt stöd i skolmiljön på Triangelsskolan. Förhållandet bekräftas i intervju med rektorn.

Det utgör även en brist att det finns elever där skolan genomfört utredningar rörande behov av särskilt stöd men underlåtit att fatta beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Rektorn uppger i intervju att det genomförts ett tiotal utredningar rörande behov av särskilt stöd innevarande termin men rektorn har inte fattat något beslut om åtgärdsprogram. Det framgår att en utredning av

särskilt stöd genomförts för elev 1 men med avsaknad av beslut om att upprätta eller inte upprätta åtgärdsprogram. Förfarandet strider mot författningarnas krav.

Skolinspektionen kan även konstatera att när skolan vid en utvärdering av ett åtgärdsprogram bedömer att det särskilda stödet ska fortsätta eller förändras upprättas inget nytt åtgärdsprogram vilket utgör en brist och såväl skollagens om förvaltningslagens krav på beslut förbises. Förfarandet innebär också att elevens vårdnadshavare inte ges möjlighet att överklaga beslut om särskilt stöd och viktiga rättssäkerhetsaspekter åsidosätts.

Skolinspektionen bedömer även att det finns formella brister i flera åtgärdsprogram, odaterade åtgärdsprogram eller åtgärdsprogram som saknar uppgifter om när utvärdering kommer att ske.

Svenska som andraspråk

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju med myndigheten att det finns flera elever, uppskattningsvis tio, som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk. Lärare har namngett tre av dessa elever, eleverna 5, 15 och 16. Representanter för elevhälsan bekräftar att det finns omkring tio elever på skolenheten som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk men eleverna ges inte denna undervisning. Elevhälsan uppger att läromedel beställts men det har inte startats någon undervisning i svenska som andraspråk läsåret 2021/22 trots att det finns ett tydligt behov hos flera elever. Behov som bland annat framkommit genom diagnostisk screening enligt elevhälsan.

Rektorn bekräftar att det finns elever på skolan med annat modersmål än svenska som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk men uppger att skolan saknar kapacitet att bedriva undervisningen. Rektorn uppger att behov av undervisning i svenska som andraspråk identifierades redan höstterminen 2021. Rektorn berättar att det finns två lärare på skolenheten som har behörighet att undervisa men att undervisningen av olika skäl inte kommit till stånd. Rektorn uppger att undervisning i svenska som andraspråk kommer att aktualiseras så snart rektorn kan frigöra resurser eller personal rekryteras som kan undervisa i ämnet. Rektorn uppger att utannonsering av tjänst aktualiserades i slutet av februari 2022.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 14 § skolförordningen (2011:185) framgår att undervisning i svenska som andraspråk ska, om det behövs, anordnas för

1. elever som har ett annat språk än svenska som modersmål, 2. elever som har svenska som modersmål och som har tagits in från skolor i utlandet, och
3. invandrarelever som har svenska som huvudsakligt umgängesspråk med en vårdnadshavare. Rektorn beslutar om undervisning i svenska som andraspråk för en elev.

Enligt 5 kap. 15 § skolförordningen ersätter undervisning i svenska som andraspråk undervisning i svenska. Svenska som andraspråk får därutöver anordnas 1. som språkval i grundskolan och specialskolan, 2. som elevens val, eller 3. inom ramen för skolans val.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolan brister i sin skyldighet att anordna undervisning i svenska om andraspråk för de elever vid skolan som är i behov av det.

Av utredningen framgår att flera elever med annat språk än svenska som modersmål är i behov av undervisning i svenska som andraspråk, men att eleverna inte erhållit sådan undervisning. Elevernas behov har kartlagts och enligt rektorn finns tillgång till personal med kompetens att undervisa i ämnet vid skolenheten. Dessa lärare har dock inte kunnat bedriva någon undervisning i svenska som andraspråk. Rektorn har därför annonserat efter ytterligare personal så att eleverna kan få undervisning i ämnet.

Att elever vid skolenheten som är i behov av undervisning i svenska som andraspråk inte ges undervisning i ämnet utgör en brist.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Kiruna kommuns verksamhet vid Triangelskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller särskilt stöd och svenska som andraspråk. Det finns därför skäl att förelägga Kiruna kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Avstående från ingripande

Åtgärder mot kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av skolenhetens plan mot kränkande behandling daterad den 30 juni 2021 och som gäller fram till den 30 juni 2022 framgår bland annat vilka främjande insatser som planeras läsåret 2021/22 för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. I planen beskrivs, utöver insatser för årskurserna 4-6 som undervisas på skolenheten, insatser för årskurserna 7-9.

I intervju med såväl lärare som representanter för elevhälsan och rektorn framgår att en elevs upplevelse av kränkande behandling ska anmälas till rektorn. Det finns en särskild blankett och ärendegången finns beskriven i skolans plan mot

kränkande behandling. Rektorn uppger att när rektorn tagit del av en anmälan om kränkande behandling sätter sig rektorn ner tillsammans med den lärare som rapporterat händelsen för att gå igenom hur ärendet ska hanteras vidare. Rektorn berättar att denne anmäler händelsen vidare till huvudmannen när ärendet är utrett och hanterat på skolenheten förutsatt att det inte är en så allvarlig händelse att förvaltningschefen behöver kontaktas omgående. Rektorn berättar att om det inte är en "allvarlig händelse" sker anmälan genom att den färdiga utredningen skickas till huvudmannen. I intervju med rektorn framkommer att en upplevd händelse av kränkande behandling som inträffade under hösten 2021 och involverar eleverna 6 och 7 ännu inte anmälts till huvudmannen eftersom skolan inväntar en utsaga från elev 6.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Enligt 6 kap. 10 § skollagen är en lärare eller annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att skyndsamt anmäla detta till skolans rektor. Rektor är i sin tur skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att skolenhetens plan mot kränkande behandling för läsåret 2021/22 är bristfällig eftersom den innehåller skrivningar som rör årskurserna 7-9 trots att skolenheten endast undervisar elever i årskurserna 4-6. Detta tyder på att planen försetts med ett nytt datum men är otillräckligt genomarbetad. Detta utgör en brist.

Skolinspektionen bedömer även att skolenheten brister vad gäller skyldigheten att motverka kränkande behandling genom att uppgifter om upplevd kränkande behandling inte skyndsamt anmäls från rektorn till huvudmannen. Det är huvudmannen som har det yttersta ansvaret för arbetet mot kränkningar i verksamheten. Personal och rektors anmälningsskyldighet enligt 6 kap. 10 § skollagen är direkt kopplad till huvudmannens skyldighet att skyndsamt utreda. Därför behöver även anmälan till huvudmannen ske skyndsamt. Funktionen att anmäla syftar inte enbart till att reda ut vem som eventuellt blivit utsatt för en kränkning i skollagens mening. Genom att anmäla kan huvudmannen få syn på strukturella problem med till exempel trygghet och studiero och om huvudmannen

eventuellt behöver styra om resurser för att möta dessa. Anmälningsskyldigheten och kravet på skyndsamt utredning omfattar alla situationer där barn och elever upplever sig ha blivit utsatta för kränkande behandling. Det ska med andra ord inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls från rektor till huvudman.

Betygsättning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen har tagit del av skolenhetens signerade betygs katalog för höstterminen 2021. Det framgår att obehöriga lärare självständigt signerat elevers betyg i vissa ämnen. Obehöriga lärare berättar i intervju med myndigheten att de samarbetar med legitimerade och behöriga lärare på andra skolenheter i Kiruna kommun kring hur elevernas kunskaper och förmågor ska bedömas. Lärarna uppger att de sedan självständigt signerar betygen i betygs katalogen och har så gjort i många år, även i egenskap av vikarier.

Rektorn uppger att behöriga lärare sätter betyg tillsammans med obehöriga och att det är den behöriga läraren som signerar betygs katalogen, alternativt rektorn om lärarna inte är överens.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 14 § skollagen framgår att rektorn ska se till att betyg sätts i enlighet med skollagen och andra föreskrifter.

I 3 kap. 16 § skollagen stadgas bland annat att betyg ska beslutas av den eller de lärare som bedriver undervisning vid den tidpunkt när betyg ska sättas. Om läraren eller lärarna inte är legitimerade ska beslut fattas tillsammans med en lärare som är legitimerad. Kan dessa inte komma överens ska betyget beslutas av den legitimerade läraren förutsatt att han eller hon är behörig att undervisa i det ämne som betyget avser. I annat fall ska betyget beslutas av rektorn.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen kan konstatera att obehöriga lärare självständigt signerat betygs katalogen vilket strider mot författningarnas krav. Beslut om betyg innebär myndighetsutövning. Författningarna uppställer därför särskilda krav på rektorn att tillse att betygsättningen och förandet sker korrekt och på ett rättssäkert sätt.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3). Kiruna kommuns verksamhet vid Triangelskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller skyldigheten att anmäla kränkande behandling till

huvudmannen, skyldigheten att varje år upprätta en aktuell plan mot kränkande och rättssäker betygssättning.

Skolinspektionen bedömer att bristerna är ringa. Utredningen visar att händelser av kränkande behandling utreds och hanteras på skolenheten även om anmälan till huvudman i vissa fall förbises eller inte sker skyndsamt. Det framkommer även att skolan i förekommande fall vidtar åtgärder för att motverka kränkande behandling och att obehörig personal samverkar med behörig personal vid bedömning och betygssättning. Mot denna bakgrund finner myndigheten skäl att avstå från att ingripa.

Områden utan konstaterade brister

Extra anpassningar

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Intervjuade lärare och representanter för elevhälsan uppger att elever som riskerar att inte nå målen eller som har behov utifrån till exempel social problematik erhåller extra anpassningar även om flera lärare uppger att de upplever sig otillräckliga i arbetet med att ge alla elever i behov extra anpassningar. Lärare uppger att ansvaret för att en elev får extra anpassningar ligger på undervisande lärare. En elevs extra anpassningar dokumenteras i en lärplattform och representanter för elevhälsan har informerat undervisande personal om skolans rutiner för arbetet med extra anpassningar. Lärare uppger att det finns ett samarbete mellan lärare och skolans elevhälsoteam vilket även bekräftas av representanter för elevhälsan. Extra anpassningar aktualiseras då behov framkommer. Rektorn uppger att det i flera elevgrupper finns behov av extra anpassningar på gruppnivå för att fler elever ska erhålla stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås eller de kravnivåer som gäller, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Kiruna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Trygghet och studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju med myndigheten att det överlag råder studiero på skolan och att det är en stor skillnad, i positiv bemärkelse, jämfört med hur det varit tidigare. Samtlig intervjuad personal uppger att det är ett ständigt pågående arbete att skapa trygghet och studiero. Det framkommer att det finns ordningsregler på skolan som utarbetats under medverkan av elever även om de inte upprättats innevarande läsår (2021/22) eller är kända för samtliga elever.

Flera elever uppger i intervju att de känner sig trygga och att det är positivt att det är flera vuxna ute på raster och att det alltid finns en vuxen att vända sig till om det händer något. Skolinspektionen har genomfört fyra lektionsobservationer i olika klasser och årskurser. Vid en observation uppträdde en elev ordningsstörande och uttalade sig olämpligt men upphörde med beteendet efter tillsägelse från lärare.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att utbildningen ska utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av trygghet och studiero.

Enligt 5 kap. 5 § skollagen ska ordningsregler finnas för varje skolenhet som beslutats av rektor. De ska utarbetas under medverkan av eleverna och följas upp på varje skolenhet.

I läroplanen (Lgr 11), avsnitt 2.1 Normer och värden, anges att läraren tillsammans med eleverna ska utveckla regler för arbetet och samvaron i den egna gruppen.

Enligt 5 kap. 9 § skollagen framgår att om en elev vid upprepade tillfällen stört ordningen eller uppträtt olämpligt eller om eleven gjort sig skyldig till en allvarlig förseelse, ska rektorn se till att saken utreds. Samråd ska ske med elevens vårdnadshavare. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 8 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Uppmärksamma och utreda frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Lärare uppger i intervju med myndigheten att det utifrån pandemin Covid-19 under vissa perioder varit hög sjukfrånvaro i vissa klasser. Därutöver finns det en elev med problematisk skolfrånvaro. Representanter för elevhälsan berättar att två elever har haft problematisk frånvaro men är tillbaka i undervisning. Elevhälsans

representanter uppger att orsaker till elevers frånvaro utreds och det initieras alltid en utredning om frånvaron överstiger 20 procent. Första steget i en utredning är att kontakta och föra dialog med elevens vårdnadshavare. Elevhälsan berättar att syftet med att utreda är att klargöra vad elevens frånvaro beror på för att kunna sätta in rätt åtgärder. I utredningen ses elevens hela skolsituation över och det kan innefatta till exempel observationer i klass. Representanter för elevhälsan uppger att skolan arbetar utifrån en handlingsplan för att komma till rätta med frånvaron för en elev men tillägger att de åtgärder som hittills vidtagits inte gett effekt. Elevhälsan berättar att flera externa aktörer samverkar kring eleven.

Rättslig reglering

Enligt 7 kap. 19 a § skollagen ska rektorn, om en elev har upprepade eller längre frånvaro från den verksamhet som anordnas för utbildningen i bland annat grundskolan, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Kiruna kommun brutit mot bestämmelserna när det gäller att uppmärksamma och utreda frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Beslutet har fattats av utredare Maud Karlström.

Juristen Ylva Ohlsson har varit föredragande i ärendet.

I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Ann-Sofie Andersson medverkat.